

Valtuustoaloite opetusalan määräaikaisten työsuhteiden kestosta ja yhdenvertaisesta kohtelusta

Kaupunginvaltuusto 09.10.2023 § 90
426/01.00.00/2023

”Opetusalalla ns. opetusvelvollisuustyöaikajärjestelmässä opettajille ei kerry varsinaista vuosilomaa, vaan tällöin puhutaan opetuksettomasta ajasta, kuten kesäkeskeytyksestä (oaj.fi). Opetusalalla on tavallista, että määräaikainen työsuhde katkaistaan opetuksettomaksi ajaksi. Myös Ylöjärvi toimii yhä näin.

Määräaikaisen opettajan jättäminen ilman kesäajan palkkaa johtuu siitä, että kunta palkkaa opettajan puhtaasti säästöyistä ja/tai vakiintuneen toimintakulttuurin ohjaamana vain opetuskuukausiksi, tai että vakituinen viranhaltija palaa virkavapaalta kesäkeskeytyksen alkaessa. Opettajiin ei sovelleta vuosilomalakia, joten he eivät voi siirtää lomiaan esimerkiksi perhevapaan vuoksi, kuten kaikki muut ammattiryhmät. Tämän vuoksi perhevapaalla olevilla opettajilla on oikeus palata töihin kesäkeskeytyksen ajaksi. (Oaj.fi)

Tämä tarkoittaa sitä, että työsuhteet yhä aloitetaan vasta elokuun veso-päivänä ja katkaistaan lukukauden päättyessä, mikä aiheuttaa eriarvoisen tilanteen, jossa täysin samaa työtä tehneet opettajat saavat työstään eri korvauksen: vakituinen opettaja saa kesäkeskeytyksen ajalta täyden korvauksen ja määräaikainen joutuu työttömäksi. Usein syksyllä sama työ jatkuu.

Määräaikaisen opettajan työsuhteen aloittamispäivään ei myöskään pitäisi vaikuttaa sen, mikä on hänen työnantajansa. Ts. Ylöjärvellä töissä olevien työsuhde usein alkaa 1.8., mutta muualta tulevien työsuhde alkaa veso-päivänä, esim. 10.8. Tällöin perehtymiseen ja työtehtäviin orientoitumiseen ei jää riittävästi aikaa, mikä on suuri kuormittavuustekijä. Määräaikaisten työsuhteiden päättyminen on säästämistä väärässä paikassa ja nykytilanne kuormittaa opettajien lisäksi myös työvoimapolveluita.

Määräaikaisiin työsuhteisiin palkatut opettajat ovat usein työuransa alussa olevia nuoria, jotka ovat suurimmassa riskissä alanvaihtoon (Yli-Pietilä ym. 2023). Uransa aloittavien koulutettujen opettajien jääminen alalle on ratkaiseva tekijä Suomen koulutusjärjestelmän laadun säilymiselle (Lievonen, 2023). Määräaikaisten reilu kohtelu vahvistaisi Ylöjärven mahdollisuuksia saada päteviä opettajia jatkossakin.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Ylöjärvellä opetus- ja kasvatusalalla siirrytään yhdenvertaisempaan työsuhdepolitiikkaan, jossa samasta työstä maksetaan aina sama korvaus: määräaikaiset opettajien työsuhteiden tulee alkaa 1.8. ja päättyä 31.7. Aloitteen esittämällä muutoksella on talousarviovaikutuksia.

Lähteet:

Lievonen (2023). Tulikaste vai pehmeä lasku - uran alku vaikuttaa jääkö opettaja alalle. Opettaja-lehti, nro 3/2023, ss. 12 - 18.

OAJ, (N.d.) Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus OVTES. oaj.fi/tyoelamaopas.

Yli-Pietilä, R., Soini, T., Pietarinen, J. & Pyhältö, K. (2023) Profiles of teacher's professional agency in the classroom across time, Scandinavian Journal of Educational Research. DOI: 10.1080/00313831.2023.2196536

Jenni Kiiskinen ym.”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.